

Pozdrav a spomienky...

Ing. Karol Kunovský, OŠaTK , TTSK

Po jedenásťročnej úspešnej kariére konštruktéra a výskumného pracovníka ma život donútil riešiť bytovú otázku rodiny vstupom do školstva. Nie hocijakého, ale učňovského a ešte k tomu poľnohospodárskeho. Na hony vzdialeného od mojej strojárkej orientácie, ale nechal som si poradiť od kolegu z ústavu v tom, že poľnohospodárstvo je pre strojára pole neorané. A bolo - za cenu priestranného, slnečného trojizbového bytu som dostal možnosť prezentovať svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti pred nastupujúcou poľnohospodárskou omladinou. Priznám sa, že učiteľ a žiaci sa ocitli na jednej lodi, ale každého to volalo niekam inam, len nie do školy.

Pamätám sa, že vtedy som bol asi držiteľom slovenského rekordu v podávaní a odvolávaní výpovede z pracovného pomeru. Za týždeň som to zrealizoval štyrikrát. Jediným dôvodom bola administratíva a byrokracia v práci triedneho učiteľa.

Zakrátko nastal zlom - prestal som sa zapodievať teoretickými úvahami o kvalite učiteľa založenej na kvalite odvedenej školskej agendy a začal som sa zamýšľať nad náhradou konštruktívnej realizácie za sebarealizáciu cez žiakov. Oživil som spomienky na môjho celoživotného „koňa“ – elektroniku. Začal pracovať elektrotechnický krúžok, ktorý sa rozrástol do takého počtu, že sme sa museli rozdeliť na dva. Tretí bol raketomodelársky. Keďže som býval v mieste školy, nerobilo mi problém robiť tieto krúžky v internáte. Práca nás tak bavila, že v našich skromne vybavených dielničkách sme vydržali pracovať aj po večierke. Vychovávateľky sa stali tolerantné, a keď som odchádzal domov, občas utrúsili: „Poprikryvali ste ich.“

V roku 1982 sme v krúžku pracovali na realizácii regulovateľného napájacieho zdroja. Šokovalo ma, keď chlapci, ba aj dievčatá chceli vedieť, ako to funguje a prečo. Mali základy fyziky a elektroniku mali až v treťom ročníku. Vtedy som pochopil, že aj pre budúcnosť bude treba školu vybaviť aj inými prístrojmi ako je „avomet“ svojpomocne vyhotovený z ampérmetra. Naozaj to bolo pole neorané, ale ozajstný záujem mojich žiakov bol pre mňa motivujúci. Nespomínam si, kto prišiel so zvesťou možnosti prezentovať náš prototyp na okresnom kole SOČ. Nevedel som, čo sa za tým skrýva. Navštívil som priateľov na SPŠ v Trnave a vyjasnilo sa. Najbližšie dve hodiny strojnictva v triede, kde bola väčšina krúžkarov, som venoval SOČ – ke. Rozdelili sa úlohy na písanie, kreslenie schém a výkresov skrinky zdroja. Prirodzene na „pauzák“ tušom, ako aj text s novým čiernym „indigom“. Po troch dňoch bolo všetko zhromaždené a utekal som do TAZ-ky vyrobiť čpavkové svetlotlačové kópie, aby sme stihli včas doručiť do piešťanskej SPŠE tri exempláre práce a samotný zdroj. Dovolil som si vedenie mojej školy požiadať o povolenie služobnej cesty do Piešťan, no vtedajší „súdrh riaditeľ“ to okomentoval: „Vylúčené, ako si to predstavujete, kto bude za vás učiť tie hrozné predmety! Žiaci si to odnesú vlakom osobne.“ Stalo sa a rovnaký scenár to malo aj v deň obhajoby. Ani som poriadne neučil v ten deň, zúrilo som, že nie som tam, kde sa dejú dôležité veci.

Myslel som na chúdence z učňovky, odstrkávané ich rovesníkmi z gymnázií a priemysloviek. Možno práve preto musel zazvoniť zvonček pri večeri a v otvorených dverách stál Ferdo, Anka a Ľubo. Ich od radosti rozžiarené oči dali tušiť, že sa udiali veľké veci. Manželka prestrela aj pre nich a ja som to z nich „páčil“. Ľubo vytiahol z vrečka zmotaný papierik, na ktorom bolo meno, na ktoré treba poslať upravený text SOČ a obal, lebo práca postúpila do krajského kola. Na tom papieriku bolo napísané meno Ing. Žúbor.

Tento prvý úspech založil na škole tradíciu. Gestoroval a konzultoval som ešte asi tri roky práce SOČ – prevažne v odbore Učebné pomôcky. Z nášho krúžku ešte po tri roky sa umiestňovali práce na jednom z dvoch popredných miest. Povedal by som, že až do čias, kedy som sa stal členom a neskôr aj predsedom okresnej komisie pre odbor Učebné pomôcky. Tento odbor bol vari najrozsiahlejší a s programom „Elektronizácie hospodárstva“ sa do popredia záujmu aj v SOČ dostávala výpočtová technika, na školách prezentovaná počítačmi DIDAKTIK a PMD 85. Keď som v SOČ - ke v r.1998 končil, už to boli PC 283.

Roky bežali a SOČ- ka s ňou. Vnímal som ju aj na našej škole. Len som mal taký smutný dojem, že na učňovkách sa akosi ťažšie rodí. Nezdalo sa mi, že chyba bola vo Ferdoch, Ankách či Ľuboch. Tí majú dnes lepšie možnosti a príležitosti ako ich „pionieri“. Nazdávam sa, že je to v komercializácii školstva, resp. inštitúcií, ktoré ho prezentujú. Spomínam si na jednu frázu, ktorá nebola určite výplodom komunistckej výchovy a jej pravdivosť potvrdzuje i súčasnosť: „Zapaľovať môže len ten, kto horí.“ Dovoľujem si preto ešte jednu spomienku – na ten papier s menom Ing. Žúbor. Toto meno je od SOČ neodlučiteľné ako fotografia v jeho občianskom preukaze alebo jeho prítomnosť v pedagogickom kolektíve SPŠ elektrotechnickej v Piešťanoch. Tá sa zase viaže na tradičné organizovanie okresných prehliadok prác SOČ. Pôda piešťanskej priemyslovky bola vždy akosi „ľudsky otvorená“. Čestne držala štandardu profesionality, vysokej odbornosti a profesionality. V mojej mysli zostala tá neopakovateľná atmosféra súťaživosti okresných kôl SOČ a pritom každoročne opakovateľná, tak priateľivá a pohodová atmosféra, o ktorú sa zaslúžil najmä Peťo. Nikdy sme necítili, že ťarcha príprav okresných súťaží bola na jeho pleciah.

SOČ bola i príležitosťou pre nadviazanie priateľských a kolegiálnych vzťahov, a to súťažiacich i hodnotiacich. Ich korene sú vzácne a pevné. S mnohými sme sa nevideli aj viac ako dvadsať rokov. Nikdy som si však nenechal ujsť príležitosť vyzvedieť, ako sa darí piešťanskej elektrotechnike, ako sa vodí Peťovi, a ako vyzerá SOČ dnes. Po mojom zamestnaní sa na VÚC som skonštatoval, že sa udialo veľmi veľa. Niečo na prospech, niečo v neprospech. Moje 23 – ročné školské pôsobisko ukončilo činnosť, SOČ pretrváva a Žúbor sa nezmenil. Žije svoj tradičný obetavý život „zapaľovača študentských talentovaných duší“. Je hodné závidi škole, ktorá má takéhoto pedagóga. Vzdávam úprimný hold obdivu jemu i škole.

Čo vysloviť záverom? Želám škole do najbližšieho jubilea kolektív pedagogických i nepedagogických pracovníkov – zapaľovačov, aby tradícia životaschopných absolventov v elektroodboroch nebola prerušená a zostala v povedomí občanov nášho kraja v najlepšom svetle. Do budúcich rokov prajem jubilantke tvorivé znásobenie dosiahnutých úspechov a radosť z nových plodov jej snaženia.

Ing. Karol Kunovský
OŠaTK, TTSK